

Posudek diplomové práce Kateřiny Urbanové Čtenářské sebepojetí a subjektivní zkušenost tzv. nečtenářů v 5. ročníku ZŠ

Posudek oponenta

Předložená diplomová práce si klade za cíl popsat zajímavou skupinu žáků, tzv. nečtenářů, a analyzovat jejich (ne)motivaci pro čtení. Téma je v prostředí českých škol neutřelé a velmi inspirativní, ráda bych zdůraznila zejména potenciál práce pro výukovou praxi.

1. Koncepce práce

Koncepce diplomové práce Kateřiny Urbanové je jasně a logicky strukturovaná. Autorka se zabývá aktuálním a společensky významným tématem, a to čtenářským sebepojetím a subjektivními zkušenostmi tzv. nečtenářů ve věku 10–12 let. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž teoretická část poskytuje potřebný kontext a pojmosloví související se čtenářstvím, což je následně aplikováno v části praktické. Autorka si klade jasné výzkumné otázky, které jsou v souladu s cíli práce a které následně systematicky zodpovídá prostřednictvím kvalitativního výzkumu.

Oceňuji svižnost výkladu a obsahový záběr.

Hodnocení: A

2. Metodologie

Metodologický přístup v této práci je dobře promyšlený a adekvátně zvolený vzhledem k výzkumným cílům. Urbanová využívá kreativní kvalitativní výzkum formou rozhovorů s žáky 5. tříd. Výběr participantů je dobře zdůvodněn a zahrnuje žáky klasifikované jako nečtenáře. Data jsou shromažďována prostřednictvím rozhovorů, které byly pilotovány, což zvyšuje spolehlivost a validitu získaných dat. Kvantitativně-kvalitativní analýza odpovědí umožňuje hloubkový vhled do postojů a návyků participantů. Tento smíšený přístup je vhodný pro zkoumání komplexních fenoménů, jako je čtenářské sebepojetí a postoje ke čtení.

Přestože je metodologie práce dostatečně promyšlená, realizace přímo v textu (a zejména v kontrastu s teoretickou kapitolou) poměrně pokulhává. Popis metodologie je smíchaný v analýzou nasbíraných dat, text je těžkopádný, čemuž nepomáhá ani v podstatě absentující grafické členění. Vhledem k výše uvedeným pozitivním charakteristikám hodnotím tuto část známkou A, ale navzdory dobrému hodnocení je metodologická část nejslabší částí práce.

3. Práce s odbornou literaturou

Práce je opřena o rozsáhlý a relevantní soubor odborné literatury, který je pečlivě citován. Autorka pracuje s domácími i zahraničními zdroji, což jí umožňuje situovat svůj výzkum do širšího kontextu současného poznání. Citace jsou správně formátované a odpovídají akademickým standardům. V teoretické části kol. Urbanová systematicky představuje klíčové pojmy a teorie, které jsou nezbytné pro pochopení problematiky dětského čtenářství a jeho vývoje.

Hodnocení: A

4. Formální úroveň práce

Formální úroveň práce je na vysoké úrovni. text je přehledně strukturován. Jazyková úroveň práce je dobrá, autorka používá odbornou terminologii správně a srozumitelně. Formátování, pravopis a gramatika jsou v pořádku. Grafy, tabulky a další vizuální prvky jsou přehledné a přispívají k lepší interpretaci dat. Seznam literatury je kompletní a správně uspořádaný.

Hodnocení: A

Celkové hodnocení práce

Diplomová práce Kateřiny Urbanové je kvalitní a přínosná jak pro teoretické zkoumání, tak pro praktickou aplikaci v pedagogické praxi. Autorka prokázala schopnost samostatně a kriticky pracovat s odbornou literaturou, zvolit a aplikovat vhodné metodologické postupy a analyzovat a interpretovat získaná data. Výsledky jejího výzkumu poskytují cenné informace pro učitele a další odborníky zabývající se čtenářskou gramotností a motivací ke čtení. Práci hodnotím velmi pozitivně a doporučuji ji k obhajobě.

Na základě výše uvedených argumentů navrhuji hodnocení **výborně**.

Otázka pro diskuzi

Jaké konkrétní pedagogické intervence byste na základě svého výzkumu doporučila pro zvýšení motivace ke čtení u tzv. nečtenářů v 5. ročníku základní školy?

V Oslu 12. 6. 2024

Mgr. Kateřina Šormová, Ph.D.